

UZASADNIENIE

Pozwem w sprawie niniejszej powód W. P. domagał się orzeczeniem nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, aby pozwany T. W. zapłacił kwotę 993.000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 kwietnia 2010 roku i kosztami postępowania. Powód wskazał, że udzielił pozwanemu pożyczki na kwotę 993.000 złotych, która zabezpieczona została wekslem.

(pozew k.4-5)

Nakazem zapłaty z dnia 12 września 2018 roku, sąd orzekł o żądaniu pozwu.

(nakaz zapłaty k.12)

W zarzutach pozwany wniósł o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa z zasądzeniem kosztów procesu, podniósł zarzut przedawnienia roszczeń z weksla, zarzut niepowstania zobowiązania wekslowego, wobec przedawnienia roszczenia podstawowego.

(zarzuty k.17-21)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony były (...) spółki jawnej (...) z siedzibą w B.. Wspólnicy podjęli decyzję o przekształceniu spółki jawnej w spółkę z o.o.

W dniu 9 kwietnia 2010 roku zawarły umowę w której W. P. będąc współnikiem przekształcanej spółki jawnej posiadający 1.000 udziałów uprzywilejowanych o wartości nominalnej 689 złotych, zobowiązał się do sprzedaży posiadanych udziałów T. W. za kwotę 689.000 złotych. W umowie wskazano, że T. W. przy zawarciu umowy zapłacił na rzecz W. P. kwotę 309.000 złotych, zaś pozostała część ceny w kwocie 380.000 złotych zostanie zapłacona po zawarciu umowy ostatecznej.

(umowa k.83)

W dniu 29 października 2010 roku doszło do przekształcenia spółki jawnej w spółkę z o.o. (...) dokonali dotychczasowi wspólnicy spółki jawnej Powód, pozwany i W. B.. Spółka została wpisana do rejestru.

(umowa spółki k.34-36, postanowienie k.37-41, zaświadczenie k.42 akt sygn.XGC544/16)

Pozwem z dnia 1 marca 2016 roku, w sprawie oznaczonej pierwotnie sygn.akt XGNc348/16 i ostatecznie XGC544/16 powód wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty, aby pozwany T. W. zapłacił na jego rzecz kwotę 993.000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 kwietnia 2010 roku i kosztami postępowania.

Powód wskazał, że z pozwanym byli współnikami spółki z o.o. (...). W ramach rozliczeń pomiędzy byłymi współnikami postanowili z pozwanym rozliczyć przekazane przez powoda na ręce pozwanego środki pieniężne stanowiące lokatę ówczesnego udziałowca czyli powoda przeznaczoną na rozwój spółki z o.o., w okresie kiedy strony postanowiły że powód zbędzie na rzecz pozwanego udziały i dalej będzie prowadził działalność bez udziału powoda. Powód wskazał, że strony ustaliły że wobec poczynionych przez powoda nakładów na majątek spółki, w ramach zbycia udziałów pozwany zapłaci na jego rzecz 993.000 złotych. Wskazane roszczenia zostały zabezpieczone wekslem obejmującym obowiązek bezwarunkowej zapłaty kwoty 993.000 złotych w dniu 9 kwietnia 2010 roku. Weksel miał być wypełniony i wręczony w kancelarii notariusza A. G..

(pozew k.3-7 akt sygn.XGC544/16)

Weksel będący podstawą roszczeń powoda w opisaney wyżej sprawie, został przedstawiony w sprawie niniejszej jako podstawa żądań pozwu, przy czym we wcześniejszej sprawie powód twierdził, iż weksel zabezpieczał rozliczenia wspólników spółki z o.o., a obecnie iż zabezpieczał udzielone pożyczki.

(kopia weksla k.11 akt sygn.XGC544/16, kopia weksla k.7)

W w/w sprawie Sąd Okręgowy w Łodzi, X Wydział Gospodarczy orzekł nakazem zapłaty o żądaniach pozwu. Po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, podniesieniu przez pozwanego zarzutu przedawnienia, powód cofnął pozew, wobec czego, sąd umorzył postępowanie.

(nakaz k.19, zarzuty k.22-26, postanowienie k.90 akt sygn.XGC544/16)

W dniu 9 kwietnia 2010 roku w siedzibie notariusza A. G. złożył pozwany osobiście podpis na wekslu z dnia 9 kwietnia 2010 roku.

W dniu 9 maja 2013 roku w siedzibie notariusza A. G., W. P. na wekslu w obecności notariusza wypełnił weksel in blanco poprzez dokonanie wpisów „na zlecenie W. P.”, „zamieszkałego przy ulicy (...)”, „w miejscowości G.”, „kwota dziewięćset dziewięćdziesiąt trzy tysiące złotych” oraz iż ustępuje na zlecenie M. K..

W dniu 19 września 2015 roku M. K. ustąpił na rzecz powoda.

Na mocy zobowiązania wekslowego pozwany zobowiązał się zapłacić na rzecz powoda kwotę 993.000 złotych w dniu 9 kwietnia 2010 roku.

Dnia 9 września 2014 roku M. K. ustąpił na rzecz powoda.

(kopia weksla k.7, poświadczenia notarialne k.7v-8v)

Sąd oddalił wnioski dowodowe powoda, uznając iż istotne okoliczności sprawy zostały wyświetlone dokumentami lub są niesporne pomiędzy stronami.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art.485§ 1kpc sąd wydaje nakaz zapłaty, jeżeli powód dochodzi roszczenia pieniężnego albo świadczenia innych rzeczy zamiennych, a okoliczności uzasadniające dochodzone żądanie są udowodnione dołączonym do pozwu:

- 1) dokumentem urzędowym;
- 2) zaakceptowanym przez dłużnika rachunkiem;
- 3) wezwaniem dłużnika do zapłaty i pisemnym oświadczeniem dłużnika o uznaniu długu;
- 4) zaakceptowanym przez dłużnika żądaniem zapłaty, zwróconym przez bank i niezapłaconym z powodu braku środków na rachunku bankowym.

Sąd wydaje również nakaz zapłaty przeciwko zobowiązanemu z weksla, czeku, warrantu lub rewersu należycie wypełnionego, których prawdziwość i treść nie nasuwają wątpliwości. W razie przejścia na powoda praw z weksla, z czeku, z warrantu lub z rewersu, do wydania nakazu niezbędne jest przedstawienie dokumentów do uzasadnienia roszczenia, o ile przejście tych praw na powoda nie wynika bezpośrednio z weksla, z czeku, z warrantu lub z rewersu. (§2art.485kpc)

W sprawie na podstawie art. 491§1kpc, sąd orzekł że pozwany ma w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu zaspokoić roszczenie powoda na podstawie weksla w całości wraz z kosztami albo wnieść w tym terminie zarzuty.

Pozwany na podstawie art. 493§ 1kpc wniósł zarzuty od nakazu zapłaty, wobec czego na zasadzie art.495kpc zarządzono ich rozpoznanie.

Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczeń wekslowych w oparciu o art.70 prawa wekslowego, zarzut niepowstania zobowiązania wekslowego, wobec przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego. Pozwany wskazał za Sądem Najwyższym, (wyrok SN Izba Cywilna z dnia 16.12.2015 r., IVCSK131/15, publ.Legalis) iż treścią upoważnienia do wystawienia weksla objęte jest jedynie uzupełnienie weksla przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu.

Zgodnie art.70 prawa wekslowego z dnia 28 kwietnia 1936 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 282) roszczenia wekslowe przeciw akceptantowi ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech, licząc od dnia płatności wekslu.

Dzień 9 kwietnia 2010 roku oznaczono jako datę płatności weksla. Weksel został wypełniony dopiero w dniu 9 maja 2013 roku.

Powyższe oznacza, że podniesiony zarzut przedawnienia roszczeń jest skuteczny.

Jak wskazał Sąd Najwyższy, mimo zasadności twierdzeń pozwanego o nieprzysługiwaniu powodowi dochodzonego roszczenia wekslowego, nakaz zapłaty należy utrzymać w mocy w całości lub części, jeżeli w świetle faktów i dowodów przytoczonych przez powoda uzasadnione okazało się roszczenie cywilnoprawne leżące u podstaw dochodzonego roszczenia wekslowego. (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 7 maja 2009 r.,IV CSK 549/08)

Powód w pozwie stwierdził, iż powód udzielił pozwanemu pożyczki na łączną kwotę 993.000 złotych. Odwołał się tym samym do stosunku podstawowego mającego być podstawą wypełnienia weksla niezupełnego.

Dla potwierdzenia istnienia zobowiązań pozwanego stanowiących podstawę wypełnienia weksla nie przedstawił porozumienia wekslowego. Okolicznością niesporną jest, że nigdy nie zostało pomiędzy stronami zawarte takie porozumienie na piśmie. Jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. (art.10 prawa wekslowego)

Wbrew twierdzeniom powoda, weksel będący podstawą żądań powoda był niezupełny, co wynika wprost z poświadczeń notarialnych do niego dołączonych, które to poświadczenia potwierdzają o jakie elementy i w jakiej dacie weksel został uzupełniony. Roszczenie z weksla jest przedawnione, wobec czego podstawą uwzględnienia żądań pozwu mógłby być jedynie stosunek podstawowy łączący strony.

Powód w postępowaniu toczącym się przez Sądem Okręgowym w Łodzi, Wydziałem Gospodarczym w oparciu o ten sam weksel, twierdził że weksel zabezpieczał, rozliczenia pomiędzy byłyymi (...) spółki (...), w związku z przekazanymi przez powoda na ręce pozwanego środkami pieniężnymi stanowiącymi lokatę ówczesnego udziałowca czyli powoda przeznaczoną na rozwój spółki z o.o. oraz z tytułu zbycia udziałów.

W pozwie w sprawie niniejszej powód przedstawił inną wersję powiązania weksla z łączącym strony stosunkiem podstawowym. W uzasadnieniu pozwu podniesione zostało, iż została zawarta umowa pożyczki na łączną kwotę 993.000 złotych. Powód informacyjnie wysłuchany podał, że kwota zabezpieczona wekslem miała dotyczyć przekazania różnych sum na rzecz inwestycji na nieruchomości na której funkcjonowała spółka. Według twierdzeń powoda kwoty zostały przekazane w różnych terminach około trzech lat przed zbyciem udziałów w latach 2007-2009. Jeżeli przyjąć, że strony łączyła umowa sprowadzająca się do udzielenia pozwanemu kilku pożyczek których łączna wartość opiewa na sumę wpisaną na wekslu, należy sięgnąć do zapisów kodeksu cywilnego regulujących w tym czasie zawarcie umowy pożyczki. Zgodnie z art.720§2k.c.umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem. Nie ulega wątpliwości, że zastrzeżenie rygoru stwierdzenia pożyczki pismem czyni się dla celów dowodowych. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 stycznia 2018 r.

I CSK 182/17, (publ. Legalis) zgodnie z art. 74 § 1 k.c. w razie, gdy nie została przewidziana tym przepisem forma pisemna ad probationem, nie jest w sporze dopuszczalny dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Jednakże jak przewiduje art. 74 § 2 k.c. mimo niezachowania formy pisemnej przewidzianej dla celów dowodowych, dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron jest dopuszczalny, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę, żąda tego konsument w sporze z przedsiębiorcą albo fakt dokonania czynności prawnej jest uprawdopodobniony za pomocą dokumentu. Nie ulega wątpliwości, że w sprawie niniejszej podobnie jak w sprawie będącej podstawą oceny SN, sprzeciwiało się przesłuchaniu świadków oraz stron to, że jedną ze stron umowy nie był konsument, także to że pozwany nie wyraził zgody na przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków lub z przesłuchania stron. Natomiast fakt dokonania czynności został uprawdopodobniony za pomocą dokumentu którym jest weksel. Zgodnie z art. 74 § 2 k.c. możliwość powołania się na dowód z zeznań świadków lub przesłuchania stron wiąże się z uprawdopodobnieniem faktu zawarcia umowy dokumentem. Powyższe oznacza, że dopuszczalnym był dowód o który wnioskował powód.

Niezależnie od przyjętej wersji wydarzeń, z dokumentów przedstawionych przez powoda wynika, że strony umówiły się na zwrot kwot zabezpieczonych wekslem w dniu 9 kwietnia 2010 roku. Daty powstania wymagalności roszczenia przez pozwanego nie była kwestionowana, wobec czego sąd uznał powyższe za bezsporne pomiędzy stronami. Powyższe oznacza, że istotne z punktu widzenia rozpoznania sprawy okoliczności zostały w postępowaniu wyświetlone i nie zachodziła potrzeba prowadzenia dowodów ze źródeł osobowych.

Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczeń. Skoro roszczenia ze stosunku podstawowego stały się wymagalne w dacie płatności weksla, tj. w dniu 9 kwietnia 2010 roku, a stosunek który łączył strony został nawiązany pomiędzy przedsiębiorcami w związku z prowadzoną wspólnie działalnością gospodarczą w ramach prowadzonej spółki, to do oceny wzajemnych relacji obowiązuje trzyletni okres przedawnienia.(art.118k.c.)

Tym samym, niezależnie od tego czy czynność prawną związaną z wystawieniem weksla, uznać za pożyczkę pomiędzy wspólnikami spółki, czy lokatę ówczesnego udziałowca czyli powoda przeznaczoną na rozwój spółki z o.o , pomiędzy stronami obowiązuje trzyletni okres przedawnienia roszczeń jako że dotyczą one przedsiębiorców i były realizowane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Wzajemne rozliczenia pomiędzy przedsiębiorcami podlegają trzyletniemu przedawnieniu zgodnie z art. 118 k.p.c., a także przepisami kodeksu spółek handlowych. Także rozliczenia pomiędzy wspólnikami spółki osobowej przedawniają się z w terminie przedawnienia roszczeń z działalności gospodarczej.

Mając na uwadze powyższe rozważania, sąd powództwo oddalił, uznając że został skutecznie przez pozwanego podniesiony zarzut przedawnienia roszczeń.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika ustalono w oparciu o rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.)

Na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2018.0.300 t.j.) orzeczono o brakującej części opłaty.